

лася в журналі «Краєзнавство», 2014, № 2; 2017, № 1-2, за їх результатами видані збірники матеріалів) свідчить про започаткування певної традиції в проведенні «Києвознавчих читань» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Всього у трьох збірниках матеріалів конференцій загальним обсягом 1 414

сторінок міститься 250 статей і матеріалів. Більшість статей написана із залученням архівних джерел. Таким чином, конференції «Києвознавчі читання: історія та етнокультура» зайняли певну нішу в наукових киевознавчих заходах і здійснюють свій внесок у розвиток киевознавства та київщинознавства.

Засідання круглого столу, присвяченого 460-й річниці створення «Пересопницького Євангелія» (Переяслав, 5 лютого 2021 р.)

5 лютого 2021 року в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі відбулося засідання круглого столу, присвяченого 460-й річниці створення «Пересопницького Євангелія».

У рамках заходу, в якому взяли участь представники НСКУ, професорсько-викладацького складу, науковці, музейники, краєзнавці, громадськість, місцева влада та ін., відбулася презентація факсимільного видання Пересопницького Євангелія, виготовленого зусиллями видавничого дому «АДЕФ-Україна». Присутні обговорили значення Пересопницького Євангелія для української духовності й культури, художню цінність та роль як символу збереження традицій української державності. Це дійсно національне надбання, справжній шедевр європейського книжкового мистецтва XVIII ст.

Серед учасників зібрання: голова НСКУ, заступник директора Інституту історії України НАН України, член-кореспондент НАН України Олександр Реєнт, ректор Університету Григорія Сковороди в Переяславі, заступник голови НСКУ, академік НАПН України Віктор Коцур, директорка підприємства «Видавничий дім “АДЕФ-Україна”» Алла Істоміна, видавець і науковець Ігор Шпак, громадський і культурний діяч, директор Міжнародного інституту афонської спадщини Сергій Шумило та один із співмеценатів придбання Пересопницького Євангелія, міський голова Переяслава Вячеслав Саулко.

На початку 2021 року університет за підтримки меценатів придбав для власної бібліотеки коштовне факсимільне видання Пересопницького Євангелія, тож у рамках круглого столу відбулася також урочиста церемонія його передачі закладу.

Важливо, що більш, ніж півтора століття Пересопницьке Євангеліє зберігалось у Переяславі. Спочатку у 1701 році гетьман Іван Мазепа подарував його Переяславському кафедральному собору. Через майже сто років книгу було передано до Переяславської духовної семінарії, створеної незадовго до цього на базі Переяславського колегіуму. Коли заклад у 1862 році перевели до Полтави, туди вирушило і Євангеліє.

На початку роботи круглого столу про основні етапи та особливості виготовлення книги, яка має цілком автентичний із оригіналом вигляд,

розповіли видавці: директорка підприємства “Видавничий дім «АДЕФ-Україна»” Алла Істоміна та президент групи компаній «Адеф» Ігор Шпак. Фахівці забезпечили відтворення первісної неповторності книги методом електронної реставрації. Видання повністю відповідає оригіналу за розміром, вагою, тактильними характеристиками; всі історичні дефекти (шкіри та тексту, забруднення, краплі воску, тощо), колір тла сторінок, чорнила, пошкодження, плями, позначки та автографи збережено; обкладинку відновлено за описами і згадками у джерелах.

Своїми думками про важливість події поділився голова НСКУ, член-кореспондент НАН України Олександр Реєнт. *«Меценати Переяславщини і колектив Університету Григорія Сковороди вкотре продемонстрували патріотизм і пошанування історичної пам'яті, на яких базується цивілізаційний поступ Української держави. Подібні заходи завжди мають правильний україноцентричний задум, це процес культурного та духовного виховання не лише студентів і викладачів, а й загалом місцевої громади, всього суспільства. Можна сказати, що Пересопницьке Євангеліє повернулося додому, до Переяслава!»* – відзначив у своєму виступі Олександр Реєнт.

За його словами, університет Григорія Сковороди під керівництвом ректора Віктора Коцура, долучившись до ініціативи, вкотре продемонстрував свій статус авторитетного науково-освітнього центру в Україні.

«Саме у Переяславі Пересопницьке Євангеліє було знайдене, досліджене і уведене до наукового обігу видатним діячем, істориком Осипом Бодяньським. Сьогоднішня подія вчергове засвідчує, що Університет Григорія Сковороди в Переяславі є спадкоємцем тих добрих традицій, які були закладені ще Переяславським колегіумом і що Переяслав є важливим політичним, культурним та духовним центром нашої тисячолітньої історії» – долучився до обговорення директор Міжнародного інституту афонської спадщини Сергій Шумило.

Один із співмеценатів перевидання Пересопницького Євангелія, міський голова Переяслава Вячеслав Саулко пообіцяв, що найближчим часом такі екземпляри з'являться у стінах Вознесенського собору та міської ради. В. Саулко планує започаткувати традицію складання присяги очільниками Переяслава, поклавши долоню на книгу (на кшталт президентських інавгурацій).

«Із прибуттям цієї книги у нас з'явилося більше духовної впевненості у світлому майбутньому, успішному здійсненні наших творчих, наукових та освітніх планів і бажань. Я думаю, що доля не випадково звела людей для того, щоб вони реалізовували проекти подібного масштабу, творили прекрасне для наступних поколінь. У вікомному Переяславі – центрі формування української народності, визвольної боротьби, держав-

ництва і свободи, в Університеті Григорія Сковороди Пересопницьке Євангеліє єднатиме покоління, освячуватиме сіяти розумне, добре, вічне на многії і благії літа» – підкреслив ректор університету, академік НАПН України Віктор Коцур.

Упродовж майже двогодинної розмови обговорювалася історія вікопомного видання від його витоків до сьогодення, його важливість для історії нашої державності та, власне, міста Переяслава. Учасники мали змогу ознайомитися із презентованим Пересопницьким Євангеліє, зробити світлини на згадку. Почесним гостям було вручено університетські відзнаки за плідну співпрацю у науково-освітній сфері.

Керівники Національної спілки краєзнавців України (Олександр Реєнт), Університету Григорія Сковороди у Переяславі (Віктор Коцур) та Міжнародного інституту афонської спадщини (Сергій Шумило) домовилися продовжувати співпрацю та запланували її подальші напрями, зокрема проведення кількох заходів науково-освітнього і культурного спрямування.

Наприкінці заходу голова НСКУ Олександр Реєнт презентував бібліотеці університету кілька книг на історичну та краєзнавчу тематику. Насамкінець, учасники круглого столу оглянули університетські книжкові, мистецькі та художні експозиції й виставки.

В. Милько